

Analyse verkiezingsprogramma's gemeenteraad Amsterdam 2018-2022

1. Boter bij de vis

De gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 bieden de politieke partijen nieuwe kansen om zich te profileren op actuele thema's die bewoners bezig houden. Bewoners hechten daarbij niet zozeer aan een mooi verhaal, maar vooral aan daden. Dat blijft afwachten natuurlijk en zeker in coalitieland, maar wat partijen naar voren brengen in hun programma's om echt iets te doen aan knelpunten die we allemaal dagelijks ervaren is op zijn minst een indicatie. Daarom vindt Wij-Amsterdam het ook de moeite waard de verkiezingsprogramma's onder de loep te nemen en na te gaan wat partijen beweren en voorstellen over hun aanpak van belangrijke knelpunten die Wij-Amsterdam en met name de buurtorganisaties al een tijdje aan de orde stellen. Daarbij richten we ons vooral op de drukte problematiek en de onbalans die is ontstaan vooral ten nadele van bewoners van het centrum en de aangrenzende wijken.

Wij-Amsterdam, de federatie voor bewonersgroepen in en om het centrum, komt in het bijzonder op voor de bewoners. De ontwikkeling die de stad doormaakt gaat zo snel en wordt zodanig gedreven door externe krachten en economische belangen dat daarbij de leefbaarheid voor bewoners en daarmee de ziel van de stad, verloren gaat. Wij-Amsterdam is er zich bewust van dat ook andere partijen zoals ondernemers een belangrijke rol spelen in onze stad, maar meent door te focussen op de leefbaarheid van de stad voor haar bewoners, de beste bijdrage te kunnen leveren aan de uiteindelijk integrale afweging. Andere organisaties vertegenwoordigen de belangen van ondernemers en bezoekers.

Waarvoor is dit document bedoeld? Dit document dient meerdere doelen:

- het is de basis voor de standpuntbepaling van WA in bijvoorbeeld debatten, brieven in de krant, interviews etc. Daarom staan er ook suggesties voor te stellen vragen in het stuk;
- het biedt materiaal voor de bewonersorganisaties om hun standpunt te bepalen (de volledige programma's staan op de Wij-Amsterdam-website);
- het biedt materiaal voor besprekingen van de verkiezingen met de achterban van de bewonersorganisaties.

Het stuk kan de komende periode ook worden aangevuld en gewijzigd; niet alle verkiezingsprogramma's zijn al beschikbaar en partijen zullen zich nader uitspreken over de verschillende aspecten van de drukte.

2. Wat is nodig om de leefbaarheid te borgen?

Wij-Amsterdam onderscheidt de volgende punten die met prioriteit aandacht moeten krijgen om de leefbaarheid te borgen. Het zijn ook deze punten die we gebruiken om de verkiezingsprogramma's tegen het licht te houden.

A. Balans in de stad: is er erkenning dat de recente ontwikkeling van vooral de binnenstad en aangrenzende buurten op een flink aantal punten de kwaliteit van leven in de buurten aantast. Dat met andere woorden de balans tussen wonen, werken en bezoekers ten nadele van wonen zoek is en hersteld moet worden. Welke visie hebben partijen hier op. Hoe urgent vinden ze dit en welke algemene acties stellen ze voor in verband met de drukte.

B. Toeristisch verhuur Dit betreft zowel hotels, vakantieverhuur, short stay en B&B. Dit heeft een zodanige omvang gekregen dat de verhoudingen zoek zijn en dat zonder ingrijpende maatregelen de

onbalans nog verder zal toenemen: nog meer drukte door bezoekers, prijsopdriving, woningonttrekking, verdwijnen van sociale cohesie en overlast.

C. **Monocultuur van winkels.** Hierbij gaat het om een winkelbestand dat zich vooral richt op het consumptiepatroon van bezoekers en een eenzijdige uitstraling heeft en van weinig betekenis meer is voor bewoners.

D. **Evenementenbeleid** Er is een overdaad aan evenementen die zich vooral richten op bezoekers en geen functie vervullen in buurten en voor de meeste bewoners. Versterkt geluid hindert velen en de openbare ruimte (en groen) wordt ontoegankelijk voor bewoners.

E. **Vastberaden handhaven.** Er zijn veel regels die het mogelijk maken effecten van drukte bij te sturen. Maar dan is vastberaden handhaven noodzakelijk: met voldoende mensen en een slimme aanpak.

F. **Bestuurlijk proces en burgerparticipatie:** Een leefbare stad staat niet stil; externe ontwikkelingen en interne innovatie vragen om adequate sturing om evenwicht te behouden en de leefbaarheid te garanderen. Dit vraagt om een goede regie van de daarvoor benodigde interactie en co-creatie van betrokkenen. Daarin moeten bewoners geen exclusieve maar wel een bepalende rol spelen.

3. De partijprogramma's

De volgende programma's zijn door ons tegen het licht gehouden

Partij
50Plus
Bij1
CDA
Christen Unie
D66
DENK
FvD
Groen Links
PvdA
Partij vd Dieren
Partij vd Ouderen
Piraten Partij
SGP
SP
VVD

Alle definitieve verkiezingsprogramma's zijn te vinden bij: <http://www.wij-amsterdam.eu/>

Per punt (A-F, hierboven) vatten we samen wat partijen naar voren brengen en wegen we de standpunten. Per punt en per partij geven we een beoordeling in Goed/Voldoende/Matig/Onvoldoende. Als Wij-Amsterdam gaan we geen uitspraak doen over welke partij overall het beste scoort en een stemadvies geven. Er zijn immers ook andere aspecten die meespelen bij de keuze die een ieder maakt. Dit document maakt een aantal drukte gerelateerde aspecten inzichtelijk.

A. Balans in de stad

Sommige partijen stellen duidelijk, dat bewoners op de eerste plaats komen. Zoals het **CDA** dat stelt dat de “stad die er ten eerste voor de Amsterdammers is”. **D66** stelt: “De afgelopen 15 jaar is keihard gewerkt de stad aantrekkelijk te maken voor bezoekers. Wat D66 betreft wordt de komende jaren de stad aantrekkelijker gemaakt voor bewoners”. En: *Het centrum moet een stadsdeel blijven met een evenwichtige combinatie van wonen, werken, recreëren en toerisme; een thuis voor bewoner, ondernemer én haar gasten. Dit vergt veel inzet, de komende vier jaar en de daaropvolgende toekomst*

De **PvdA** zet bewoners niet expliciet op de eerste plaats en lijkt de drukte nu nog acceptabel te vinden. Zij stelt: *Amsterdam (ontvangt) 17 miljoen bezoekers per jaar. Binnen enkele jaren loopt dit naar verwachting op tot 25 miljoen gasten. We gunnen iedereen het genoegen van de schoonheid en de vrijheid van onze stad. Maar de vraag is of de stad die toeloop wel aankan. Toenemende drukte schaadt op termijn de aantrekkelijkheid van onze stad, voor bewoners én toeristen. Dat moeten we voor zijn. We streven naar een goede balans tussen wonen, werken en recreëren in alle delen van Amsterdam.*

*“Gastvrij beleid en sluiten de ogen niet voor economisch belang maar de stad mag geen pretpark worden(...)en wil de overlast voor de Amsterdammer fors beperken ”(de **VVD**).*

*Een economie is volgens de **ChristenUnie** pas gezond als Amsterdammers een kans krijgen en verantwoordelijkheid nemen, er coöperatieve relaties ontstaan, als werken en vrije tijd in balans zijn.*

Groen Links en de **SP** stellen wel allerlei maatregelen voor, maar brengen het bewonersbelang niet expliciet onder woorden. Wel stelt Groen Links: *De positieve kanten van het toerisme worden (....) steeds meer overschaduwed door de negatieve effecten van een ongebreidelde groei en onbeheerste, niet-duurzame vorm van toerisme.(...) Maar iedereen kan zien dat de balans zoek is: de leefbaarheid staat in delen van de stad ernstig onder druk.(....) Wij gaan die vaak zo bejubelde vrije markt beteugelen.*

De **Partij van de Ouderen** stelt dat het huidige college de stad in de uitverkoop wil doen. *De stad dreigt een filiaal van de Efteling te worden en aan het massatoerisme ten onder te gaan. Het kantelpunt is bereikt, bewoners en ondernemers zijn de onophoudelijke stroom aan toeristen helemaal zat.*

50Plus Amsterdam “heeft niets tegen toeristen En de bijbehorende ‘industrie’, maar wil voorkomen dat Amsterdammers zich gast in hun eigen (binnen)stad gaan voelen.”

Bij1 heeft een hele specifieke invalshoek: *“Helaas zijn de Amsterdamse sekswerkers helemaal niet blij met hun gemeente. Het beleid van de afgelopen jaren heeft de horeca op de Wallen weliswaar geen windeieren gelegd, bijkomstigheid is wel dat de groeiende stroom van (vaak benevelde) toeristen het werk van sekswerkers moeilijker en onveiliger is geworden.”*

DENK besteed niet veel woorden aan de toenemende drukte: *“Amsterdam is een groeiende stad. Dit zorgt voor werkgelegenheid en welvaart, maar heeft ook een keerzijde Deze groei zorgt voor woningnood, verkeersdruk en overlast.”* De overlast komt in het programma nauwelijks meer ter sprake.

Partij voor de Dieren: *“Het welzijn van mens en dier wordt aangetast door het alsmaar drukker worden van de stad veroorzaakt door de enorme bouwambitie en het massaal aantrekken van toeristen.”(....) “Het gemeentebestuur stelt veelal niet de belangen van bewoners voorop, maar korte-*

termijn-economische-belangen. Dat moet anders. De gemeente behoort er te zijn voor haar inwoners en niet andersom.” (...) “Amsterdam is druk. De stad wordt overspoeld met toeristen, en er komen steeds meer inwoners door de bouwambities van de gemeente. Binnenstadbewoners voelen zich niet meer thuis in de stad waar zij vaak al jaren wonen. Voorop moet staan dat de stad leefbaar blijft.”

De **SGP** stelt: *“Ook toerisme is van groot belang voor Amsterdam; het zorgt voor werkgelegenheid en een goed verzorgde stad is een knap visitekaartje in het buitenland. Wel merken we de laatste jaren dat de toeristische druk te sterk is geworden(...)”*.

Zoals burgemeester Van der Laan al zei: als je niets doet aan het aantal toeristen dan blijft het dweilen met de kraan open. Wat brengen de partijen in dit verband naar voren? De hotelstop en beperken vakantieverhuur kunnen hierbij ook een rol spelen; die zaken komen hierna afzonderlijk aan de orde. In deze paragraaf staan we stil bij algemene maatregelen die de drukte kunnen doen afnemen waaronder ook financiële maatregelen.

Partij	Maatregelen i.v.m. verminderen drukte
50Plus	<ul style="list-style-type: none"> • Speerpunt ‘spreiding van toerisme over de stad, de regio en het land’. Met afrekenbare doelstellingen en een concreet tijdspad.
Bij1	<ul style="list-style-type: none"> • Geen opinie of voorstellen i.v.m. drukte en balans
CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 24 uurseconomie; • Samenwerken met andere gemeenten t.b.v. spreiding; • Via city marketing, een blowverbod en een verbod op pubcrawls “blow en braltoerisme” ontmoedigen; • Minder prostitutieramen en coffeeshops; • Ruimte aan de voetganger • Wij willen geen uitbreiding van de openingstijden van de horeca en geen 24-uurs opening van winkels. Wij willen de zondagochtend ‘winkelvrij’ houden.
Christen Unie	<ul style="list-style-type: none"> • een uitsterfbeleid voor bestaande seksinrichtingen en de vestiging van nieuwe voorkomen. • met kunst en cultuur <u>of door een gevarieerd winkelaanbod, vergelijkbaar met de negen straatjes de Wallen aantrekkelijk maken</u> • De aanprijzing van ‘the red light district’ in toeristische informatie moet worden geschrapt • Een regionaal actieplan over recreatie en toerisme zal duidelijke grenzen moeten aangeven. Amsterdam heeft wat betreft drukte al grenzen bereikt.
D66	<ul style="list-style-type: none"> • Schiphol stopt met nachtvluchten voor toeristen; • Spreiding door Amsterdam Marketing voor hele regio te laten werken.
DENK	<ul style="list-style-type: none"> • Schiphol mag niet verder groeien
FvD	<ul style="list-style-type: none"> • Meer stadsreiniging in drukke gebieden

Partij	Maatregelen i.v.m. verminderen drukte
Groen Links	<ul style="list-style-type: none"> • Spreiding: publiekstrekkingen buiten de ring. • Passagiersterminal de stad uit. • Voor touringcars is geen plek meer in de stad. Toeristen en dagjesmensen moeten gebruikmaken van de OV-hubs aan de rand van de stad.
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • Samen met wetenschappers en deskundigen stellen we vast hoeveel toeristen Amsterdam aankan. We stellen alles in het werk om te voorkomen dat we over dit punt heen gaan. • Touringcars uit het centrum weren. • Vergunningstelsel voor tourgidsen. • Limiteren groepsgrootten (ook fietsers). • Terugdringen toeristische vervoermiddelen.
Partij vd Dieren	<ul style="list-style-type: none"> • Amsterdam marketing richt zich niet op het binnenhalen van toerisme. • Er komen geen Olympische Spelen in Amsterdam; • Vervuilende touringcars worden verboden in de binnenstad; • Overlast van groepsrondleidingen (bijvoorbeeld over de Wallen) wordt aangepakt; • De gemeente zorgt voor voldoende openbare toiletten voor iedereen; • Overlast op het water (alcoholmisbruik, geluidsoverlast, snelheidsovertredingen) wordt aangepakt; • De gemeente beperkt het aantal vergunningen voor commerciële passagiersvaart • Amsterdam dringt de wildgroei van reclame in de openbare ruimte terug. Met name bewegende beelden.
Partij van de Ouderen	<ul style="list-style-type: none"> • Geen cent meer naar City Marketing; • Openingstijden toeristische trekpleisters spreiden; • Gidsgroepen beperken tot 10 deelnemers; • Spreiding toeristen binnen en buiten Amsterdam; • Sluiten van alle ramen op de wallen
Piraten Partij	<ul style="list-style-type: none"> • Bewoners zijn regelmatig de dupe van de (vermeende) belangen van commercie, toerisme en de gemeentefinanciën (...) de Piratenpartij (zet) zich in voor bewoners die zelf de publieke ruimte in hun omgeving vormgeven. We geven Amsterdammers het initiatief en herstellen de balans in de stad. • We brengen het aantal ramen terug naar het niveau van 2008 om illegale prostitutie tegen te gaan. • We maken een einde aan de stop op coffeeshops en stimuleren kleinschalige coffeeshops verspreid door de stad.
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • inzetten op hoogwaardig toerisme in de stad. Meer inkomsten uit minder toeristen, o.a. door het Wallengebied te veranderen van rosse buurt naar culturele trekpleister.
SP	<ul style="list-style-type: none"> • Stoppen met Amsterdam Marketing in huidige vorm • We stoppen met ongein zoals paardenkoetsen, bierfietsen, hop-on-hop-offbussen en partysloepen. • We reguleren de toeristenindustrie en verdelen lusten en lasten beter over de stad.

Partij	Maatregelen i.v.m. verminderen drukte
VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Spreiding (over regio) door inzet technologie en innovatie • Touringcars naar de randen van de stad. • Beperken van het aantal vergunningen voor rondleidingen in het centrum • Fietstaxi's weren uit het centrum. • Spreiding in tijd door langere openingstijden.

De meest doortastende maatregel is wel het voorstel van D66 om de nachtvluchten voor toeristen te stoppen, mits er dan ook niet wordt uitgeweken naar Lelystad. Ook DENK stelt dat Schiphol niet verder mag groeien zolang dit schadelijk is voor het milieu en overlast geeft voor bewoners. De insteek van het CDA, de Christen Unie, de SGP en de Partij voor de Ouderen is interessant om dat die maatregelen willen die ook leiden tot het minder aantrekkelijk maken van Amsterdam voor een bepaald soort toeristen.

De overige voorstellen zijn niet verkeerd, maar zullen nauwelijks effect hebben op het groeiende aantal bezoekers. Kennelijk wordt die groei als voldongen feit gezien. Dan rest nog het alternatief van de pijn verdelen door spreiding van het aanbod over een groter gebied en het reguleren van het gebruik van de openbare ruimte. Het is beter dan niets, maar gelet op de aantallen bezoekers vormen ze voor de leefbaarheid geen oplossing. In de praktijk zadelt het een grotere groep inwoners op met de effecten van de drukte. Het gebruik van de openbare ruimte in de overvolle stad verdient veel aandacht: stoepen vrij, geen gebruik openbare ruimte voor commercie en ruimte voor de fiets staan daarbij voorop.

Financiering van de maatregelen en tevens ontmoediging van het toerisme

Wat door partijen ook aan de orde wordt gesteld is de financiële bijdrage van de toeristische sector. Niet altijd is erg duidelijk gemotiveerd of dit is ter ontmoediging van (een bepaald type) bezoekers of vooral om de sector meer te laten bijdragen aan de kosten van toerisme en/of de stad in het algemeen. Deze voorstellen dragen ook bij aan het herstellen van de balans: door de 'vervuiler' meer te laten betalen en door de prijsverhoging voor de bezoeker.

Het is natuurlijk belangrijk of partijen ook de financiële middelen willen vrijmaken om de balans te herstellen. Dit kan door verhoging van de bijdrage van de toeristische sector, maar ook andere financiering uit de gemeentelijke financiële middelen is mogelijk. Het is ons niet duidelijk of partijen de financiële consequenties van hun voorstellen overzien en accepteren.

Partij	(Toeristen)belasting	Te gebruiken voor
50 Plus	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen 	
Bij1	<ul style="list-style-type: none"> • De toeristenbelasting wordt verhoogd. 	Bestrijding armoede
CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Toeristen betalen meer; 	Niet gespecificeerd
Christen Unie	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen 	
D66	<ul style="list-style-type: none"> • Verhoging met vast bedrag €5 per persoon per nacht • Variabel deel naar 10% voor vakantieverhuur 	Niet gespecificeerd

Partij	(Toeristen)belasting	Te gebruiken voor
	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek naar hogere belasting tijdens piekdagen; Ook voor cruiseschepen; Toeslag op alle tickets, net als bij rondvaarten Herinvoering reclamebelasting 	
DENK	<ul style="list-style-type: none"> Per reiziger in een internationale lijnbus € 2 belasting heffen 	
FvD	<ul style="list-style-type: none"> De toeristenbelasting verdubbelen om meer hoogwaardig toerisme aan te trekken. 	
Groen Links	<ul style="list-style-type: none"> Toeristenbelasting omhoog; Belasten commercieel gebruik openbare ruimte (reclamebelasting weer invoeren) 	Niet gespecificeerd
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> Verhogen naar 8% + vast bedrag per overnachting Ook zee-en cruiseschepen Herinvoering precario Verhoging gemakkelijksretributie 	<ul style="list-style-type: none"> Leven en wonen van alle Amsterdammers verbeteren.
Partij vd Dieren	<ul style="list-style-type: none"> Toeristenbelasting wordt verhoogd voor milieuvervuilende activiteiten. 	
Partij vd Ouderen	<ul style="list-style-type: none"> Toeristenbelasting in centrum naar 10% 	Deel laten terugvloeien naar gastvrijheidssector
Piraten Partij	<ul style="list-style-type: none"> Geen voorstellen 	<ul style="list-style-type: none"> Geen voorstellen
SGP	<ul style="list-style-type: none"> Geen voorstellen 	<ul style="list-style-type: none"> Geen voorstellen
SP	<ul style="list-style-type: none"> Verdriedubbeling 	<ul style="list-style-type: none"> Schoonmaak en onderhoud publieke voorzieningen.
VVD	<ul style="list-style-type: none"> Verhogen naar 7%, met minimum €5 Belasten touringcars in centrum 	<ul style="list-style-type: none"> Opbrengst werkelijk alloceren voor bestrijding van overlast en vervuiling en het leefbaar houden van de stad.

Essentiele acties die in de voorstellen ontbreken

Naast de specifieke punten, zoals vakantieverhuur, monocultuur etc. etc. waar ingrijpen noodzakelijk is en die we hierna afzonderlijk uitwerken zijn er drie algemene punten waarop actie nodig is:

- beperken van de groei van het toerisme;
- city marketing;
- verminderen (toeristisch) vliegverkeer.

Beperken van de groei van het toerisme

Er is bij partijen veel aarzeling als het gaat om het beperken van de groei van het toerisme, met als argument dat de sector zoveel bijdraagt aan de stedelijke economie. Men ziet het als een voldongen feit. Maar omdat de (maatschappelijke) lasten van deze toeristeneconomie groter zijn dan de baten is het noodzakelijk dat het gemeentebestuur gaat nadenken over een anders ingerichte economie waarin het toerisme een acceptabele omvang heeft en er geld verdient wordt met andere

activiteiten. Misschien is het minder makkelijk geld verdienen, maar zijn de lasten lager en draagt het bij aan een duurzame innovatie van onze stad.

City marketing

Het is natuurlijk overbodig dat de gemeente zelf Amsterdam promoot en het promoten van spreading is nauwelijks effectief. De meeste publiciteit over Amsterdam is echter afkomstig van de commerciële toerismesector (reisorganisaties, hotels, Booking.com, AirBnB etc. etc.) die bezoekers naar Amsterdam lokt. De stedelijke city marketing zou zich moeten richten op de toerismesector en moeten proberen te bereiken dat deze inbindt of tenminste haar reclameactiviteiten richt op gewenst toerisme. Niet eenvoudig, maar daarmee zou City Marketing bestaansrecht kunnen houden. Daarnaast dient City marketing veel duidelijker doelgroepen beleid uit te werken en uit te dragen. Ook moet zij een rol spelen in gedragsbeïnvloeding van bezoekers en de toerisme bedrijfstak.

Toeristisch vliegverkeer

Het nieuwe gemeentebestuur zal er niet omheen kunnen actie te ondernemen voor vermindering van het toeristisch vliegverkeer. Denk aan BTW, accijns op kerosine etc. Zij gaat er niet over, maar ze zal haar invloed als aandeelhouder (20,03%) van Schiphol moeten aanwenden.

Conclusie

Hoe scoren de partijen als het gaat om leefbaarheid voor de bewoners de drukte, om herstel van de balans?

In onderstaande tabel geven we weer wat onze conclusie is over de punten die in deze paragraaf zijn besproken. Let wel dit is niet een overall conclusie. Andere punten komen hierna nog aan de orde.

Partij	G/V/M/O	Toelichting
50Pplus	M	Het enige voorstel betreft spreading
Bij1	O	Balans en drukte komt niet aan de orde
CDA	G	Bewoners op 1
Christen Unie	V	
D66	V	
DENK	M	Visie ontbreekt, maar wel voorstel tot beperking vliegverkeer
FvD	M	Geen duidelijkheid voor wat betreft urgentie
Groen Links	V	Ambitieuze insteek, maar geen G omdat maatregelen veel gericht zijn op milieu in plaats van op de bewoners
PvdA	G	Onderzoek naar grens in groei
Partij vd Dieren	G	
Partij vd Ouderen	G	
Piraten Partij	M	Onbalans door toeristentrekkende voorstellen
SGP	M	
SP	M	Summiere visie op balans
VVD	V	(liberale) visie op balans, maar geen rem op groei

Vragen

Dit betreft vragen die in debatten en artikelen voorgelegd kunnen worden aan de partijen:

A	Allen/specifiek voor partij	Vraag	Toelichting
A.1	Allen	Is de verdere toename van het toerisme een voldongen feit, of is er nog wat aan te doen en zo ja wat?	De groeicijfers worden gepresenteerd alsof het om een natuurverschijnsel gaat. Is dat terecht?
A.2	Allen	Is een economisch gezond en vitaal Amsterdam, maar met veel minder toerisme volgens u haalbaar? Kunt u dat toelichten.	Het is gelet op de maatschappelijke lasten van het toerisme essentieel na te denken over alternatieve economische activiteiten.
A.3	Allen	Gaat u wat doen aan de toestroom van toeristen door te lobbyen voor minder vluchten en reële beprijzing luchtverkeer?	
A.4	Allen	Moet de gemeente, eventueel via City marketing de reisbranche aanspreken op hun rol en verantwoordelijkheid in het promoten van Amsterdam?	Minder reclame en meer gericht op gewenste bezoekers betekent minder stimulering
A.5	Allen	Moet er een verbod komen op Pub Crawls en vergelijkbare initiatieven?	Dit aanbod trekt de verkeerde toeristen aan die ook voor overlast zorgen.

B. Toeristisch verhuur (hotels, vakantieverhuur, shortstay en B&B)

In de afgelopen bestuursperiode periode is door het gemeentebestuur schoorvoetend onderkend dat ingrijpen noodzakelijk is. Partijen stellen voor de komende periode het volgende voor. Zo is recent nog besloten het maximaal aantal dagen vakantieverhuur (hele woning) op 30 dagen te stellen.:

Partij	Maatregelen i.v.m. hotels	Maatregelen i.v.m. vakantieverhuur en B&B
50Plus	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen 	
Bij1	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen 	
CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Geen nieuwe hotels in de binnenstad 	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal 4 weken • Strenger handhaven • Druk op platforms opdat verhuur conform de regels plaatsvindt • Meldplicht actief benutten voor controle
Christen Unie	<ul style="list-style-type: none"> • Hotelstop 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontmoedigen privé verhuur
D66	<ul style="list-style-type: none"> • Hotelstop handhaven 	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal 30 dagen vakantieverhuur • Harder optreden tegen illegale hotels • Voorkomen dat verhuurders de limitering van het aantal verhuurdagen proberen te ontlopen, bijvoorbeeld door een aanvraag te doen voor een verhuurvergunning in de bed-and-breakfast categorie.

Partij	Maatregelen i.v.m. hotels	Maatregelen i.v.m. vakantieverblijf en B&B
DENK	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen 	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal 30 dagen • Gemeente moet inzicht hebben in verhuurgegevens AirBnB • Streng handhaven en hoge boetes
FvD	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen 	<ul style="list-style-type: none"> • Overlast AirBnB effectief aanpakken en terugdringen.
Groen Links	<ul style="list-style-type: none"> • Geen nieuwe hotels in binnenstad, rem op groei elders in Amsterdam 	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal 30 dagen vakantieverblijf • Verzwaring sancties
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgen dat hotelstop ook echt een hotelstop is. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakantieverblijf verbieden, alleen B&B toestaan • We stellen een vergunningplicht in voor bed-and-breakfast aan huis of op woonboten.
Partij vd Dieren	<ul style="list-style-type: none"> • Er komen geen nieuwe hotels meer bij in Amsterdam, alle huidige uitbreidingsplannen worden geëvalueerd en waar mogelijk gestopt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er komen spelregels voor tijdelijke verblijf van woonruimte ten behoeve van toerisme. • De gemeente maakt integrale afspraken over tijdelijke verblijf met bijvoorbeeld platforms als Airbnb, en met woningcorporaties. • Vakantieverblijf van woningen wordt beperkt tot maximaal 30 dagen per jaar.
Partij vd ouderen	<ul style="list-style-type: none"> • Hotelstop voor de hele stad 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen
Piraten Partij	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakantieverblijf max 20 dagen • Vakantieverblijf ook in sociale huurwoningen toestaan • Platforms moeten verplicht belasting voor gemeente innen
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderschrijven bestaand beleid
SP	<ul style="list-style-type: none"> • Er komt geen hotel meer bij. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aan banden leggen bemiddelingsplatforms; • Delen van de stad afschermen van vakantieverblijf (na wetwijziging); • Maximaal 30 dagen; • Streng handhaven
VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen 	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal 30 dagen vakantieverblijf; gunt bewoners bijverdiensten

Voor wat betreft **hotels** hebben partijen geen nieuwe voornemens. De al besloten hotelstop voor het centrum moet strikt worden uitgevoerd en gehandhaafd. Alleen de Partij voor de Dieren geeft aan te willen ingrijpen om de bouw van hotels waarvan de projecten al in de pijplijn zitten zo mogelijk toch te voorkomen. Er komen dus toch nog heel wat bedden bij (6000-8000). Inmiddels is er ook het inzicht dat de hotelstop helemaal niet zo slecht is voor de branche: de prijzen gaan omhoog. Mogelijk heeft deze prijsverhoging ook effect op het type toeristen dat komt.

Vakantieverblijf (verhuur eigen hele woning terwijl bewoner afwezig is) wil de PvdA helemaal verbieden, de SP wil zorgen dat het wettelijk mogelijk wordt hier per stadsdeel/buurt over te kunnen besluiten en ook andere partijen willen in ieder geval terug naar maximaal 30 dagen in plaats van de

huidige 60 dagen per jaar. (Noot: inmiddels is door het College besloten dat vanaf januari 2019 de 30 dagen termijn geldt) Illegale hotels (woningen die permanent aan toeristen worden verhuurd) blijven uit den boze en alle partijen vinden dat er streng moet worden gehandhaafd. De Piratenpartij wil het aantal dagen op maximaal 20 zetten, maar ook de sociale huurwoningen toestaan te verhuren. [Dit leidt volgens ons tot een sterke groei en extra overlast omdat deze woningen klein zijn en vaak compact gebouwd. Een argument dat ook nog wel eens naar voren wordt gebracht is dat omdat deze woningen ook gefinancierd worden met publiek geld, het niet onredelijk is om het niet toe te staan dat deze woningen voor toeristisch verhuur worden gebruikt.

Bed & Breakfast (verhuur deel, max. 40%, woning terwijl men er zelf ook woont en aanwezig is) wil men niet beperken. Er geldt nu al een meldplicht, alleen de PvdA stelt een vergunningplicht voor. Omdat in bepaalde buurten ook het aantal B&B's te hard kan groeien is verdere regulering wel noodzakelijk. (Begin februari heeft het college besloten tot een vergunningstelsel voor B&B's met ingang van 2019 met maxima per straat of buurt.)

Conclusie

Vanwege het ontbreken van nieuwe voorstellen scoren veel partijen matig. De PvdA is een positieve uitzondering.

Een ontbrekend punt in de voorstellen is het verantwoordelijk stellen van de verhuurder voor het gedrag van hun klanten.

Partij	G/V/M/O	Toelichting
50Plus	O	
Bij1	O	Geen voorstellen
CDA	M	
Christen Unie	M	
D66	M	
DENK	M	
FvD	M	
Groen Links	M	
PvdA	G	Verbod op vakantieverhuur en vergunningplicht B&B
Partij vd Dieren	V	Toets of hotelprojecten in de pijplijn niet gestopt kunnen worden
Partij vd Ouderen	V	Hotelstop hele stad
Piraten Partij	M	Beperking tot 20 dagen is OK, maar verhuur mogelijk maken in sociale huurwoningen is desastreus o.a. vanwege de toename van het aantal toeristen.
SGP	M	Onderschrijven bestaand beleid, geen nieuwe voorstellen
SP	M	
VVD	M	

Vragen

Dit betreft vragen die in debatten en artikelen voorgelegd kunnen worden aan de partijen:

B	Allen/specifiek voor partij	Vraag	Toelichting
B.1	Allen	Gaat u proberen het aantal nog te realiseren hotelprojecten op de lijst te verminderen en zo ja hoe?	Huidig beleid: er komen nog 5000-6000 bedden bij volgens de lijst projecten in de pijplijn.
B.2	Allen behalve de PvdA	Als er een voorstel komt tot een verbod van vakantieverhuur, stemt u dan voor of tegen?	Alleen PvdA stelt dit voor, Hoe staan de anderen daar tegenover?
B.3		Wat denkt u van het voorstel om verhuurders verantwoordelijk te stellen voor het gedrag hun gasten?	

C. Monocultuur van winkels

In de afgelopen collegeperiode is de problematiek onderkent en is via overleg met verhuurders en een voorbereidingsbesluit de eerste stap gezet om via bestemmingsplannen op te treden tegen de monocultuur in de binnenstad. Partijen willen hiermee verder en komen nog met aanvullende voorstellen:

Partij	Maatregelen i.v.m. monocultuur
50Plus	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen
Bij1	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen
CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Kleine winkels niet in de weg zitten met regels (...)zolang dat maar niet ten koste gaat van de leefbaarheid en schoonheid van de stad.; • Sturend optreden via bestemmingsplannen en de nieuwe omgevingswet; • Creëer fonds bevordering winkeldiversiteit; • Ontwikkel een eenduidige digitale buurtgids.
Christen Unie	<ul style="list-style-type: none"> • Het is belangrijk de ondernemers te stimuleren om deze winkelgebieden aantrekkelijk en leefbaar te houden.
D66	<ul style="list-style-type: none"> • Verder gaan met afspraken met vastgoedeigenaren over invulling van hun (winkel)panden
DENK	<ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingsplannen: lokaal gewortelde bedrijven moeten blijven, evenwichtige verdeling grote en kleine (lokale) bedrijven
FvD	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen
Groen Links	<ul style="list-style-type: none"> • Actief inzetten op divers winkelaanbod; • Ingrijpen door te brancheren en daartoe desnoods vastgoed op te kopen; Oprichten middenstandscöoperatie
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • Via bestemmingsplannen voorkomen van ongewenste functies; • De samenwerking met winkelstraatmanagers gaan we versterken; • Er komt meer juridische bijstand voor ondernemers met problemen met de huurbaas, bijvoorbeeld bij een dreigende huurverhoging; • We geloven in publiek-private constructies in kwetsbare gebieden die van vitaal belang zijn; • We gaan inzetten op beheer en straatmanagement van 'eigen' panden. We stoppen verdere uitverkoop van stedelijk vastgoed.

Partij	Maatregelen i.v.m. monocultuur
Partij vd Dieren	<ul style="list-style-type: none"> Het winkelaanbod wordt gevarieerder en de gemeente voorkomt de Nutellafisering van de binnenstad.
Partij van de ouderen	<ul style="list-style-type: none"> ondernemers betrekken bij maatregelen tegen drukte
Piraten Partij	<ul style="list-style-type: none"> We investeren in een divers winkelaanbod en steunen ondernemers die hierin, het liefst samen met bewoners, het voortouw nemen.
SGP	<ul style="list-style-type: none"> streeft naar een gevarieerd aanbod van winkels, goed gespreid over de hele stad, nadruk op authentieke speciaalzaken. Terugdringen van het op toeristen gerichte overaanbod van eenzijdige winkels (zoals ijszaken en wafelbakkers).
SP	<ul style="list-style-type: none"> Investeren in buurteconomie vol diversiteit; Voluit kiezen voor MKB en ondersteunen kleine en sociale firma's;
VVD	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren divers winkelaanbod via bestemmingsplannen

Partijen willen verder met het ingezette beleid om meer te reguleren via bestemmingplannen. Daarnaast is er een oproep voor meer actieve bemoeienis van de gemeente met het MKB in het algemeen. Dat is niet direct een garantie op het voorkomen van een monocultuur, behalve dat het de verdrukking van kleine zelfstandige winkels door winkelketens (ook een factor bij de verschraving van het aanbod) kan helpen verminderen. PvdA en Groen Links willen ook, waar nodig voor een goed winkelaanbod, de gemeente vastgoed laten kopen en/of niet verkopen

Conclusie

De druk vanuit de markt is dankzij deregulerend beleid en focus op groei hoog en het is zeer de vraag of de huidige maatregelen, die men wil continueren en verder doorvoeren, afdoende zijn. Waar nodig en waar de markt faalt, moet de gemeente klaar staan om in te grijpen en vastgoed behouden of aankopen en het gebruik reguleren. Dit instrumentarium moet klaar liggen voor gebruik.

Verder is er alle reden toe om de Horeca ook aandacht te geven in dit verband. In steeds meer straten – ook buiten de uitgaansgebieden- is er sprake van een monocultuur aan horecazaken. Door de zogenoemde mengformule is dit nog extra toegenomen. Dit leidt ook tot overlast voor de bewoners. Een horecastop moet worden overwogen.

Partij	G/V/M/O	Toelichting
50Plus	O	
Bij1	O	Geen opinie of voorstellen
CDA	G	Interessante maatregelen
D66	M	Alleen continuering huidig beleid
DENK	M	Algemene termen, effect toerisme niet vermeld
FvD	O	Geen voorstellen
Groen Links	G	Ingrijpen in de markt als die faalt
PvdA	G	Ingrijpen in de markt als die faalt
Partij vd Dieren	M	Geen concrete voorstellen
Partij vd Ouderen	M	Alleen voorstellen om ondernemers te betrekken bij maatregelen tegen drukte
Piraten Partij	V	
SGP	M	Geen concrete voorstellen
SP	G	Ingrijpen in de markt als die faalt
VVD	M	

Vragen

Dit betreft vragen die in debatten en artikelen voorgelegd kunnen worden aan de partijen:

C	Allen/specifiek voor partij	Vraag	Toelichting
C.1	VVD, D66, CDA	Bent u principieel tegen aankoop vastgoed door gemeente?	Huidige maatregelen schieten in sommige gebieden tekort. Gemeente kan zelf vastgoed kopen en bestemming bepalen
C.2	PvdA, GL, SP	In welke situaties is aankoop vastgoed noodzakelijk?	
C.3	Alle	Moet het aantal op toeristen gerichte winkels niet worden verminderd i.p.v. alleen de groei afremmen?	Sommige straten zijn nu al verziekt, dat moet gecorrigeerd worden. Hoe dan?
C.4		Is verdere regulering, inperking van de groei van horecabedrijven noodzakelijk?	

D. Evenementenbeleid

Begin 2018 is het nieuwe evenementenbeleid vastgesteld. Dit zijn de voorstellen voor maatregelen voor de periode 2018-2022

Partij	Maatregelen i.v.m. evenementen
50 Plus	<ul style="list-style-type: none"> Geen voorstellen
Bij1	<ul style="list-style-type: none"> Geen voorstellen
CDA	<ul style="list-style-type: none"> Aanscherping geluidsnormen voor ultra-lage bastonen; Strenger handhaven geluidsoverlast ook vanaf boten; Van horeca-exploitanten kan worden gevraagd dat ze meebetalen aan de isolatie van de naastgelegen woningen
Christen Unie	<ul style="list-style-type: none"> Balans zoeken tussen toerisme en natuur Parken zijn niet bestemd voor en berekend op festivals en feesten
D66	<ul style="list-style-type: none"> 'Film commissionair' handhaven om filmopnamen in de stad in goede banen te leiden; Mogelijk maken van duurzame energievoorziening op evenementlocaties; te realiseren door evenementenorganisaties. Betere normen voor evenementen die geluidsoverlast veroorzaken (Centrum) Evenementen moeten meer verspreid worden over de gehele stad.
DENK	<ul style="list-style-type: none"> Geen voorstellen
FvD	<ul style="list-style-type: none"> Inrichten festivalterrein aan de rand van de stad.
Groen Links	<ul style="list-style-type: none"> Verlagen festivaldruk op parken; Aanleg duurzaam festivalterrein;
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> Waar mogelijk festivals naar de randen van de stad; Verminderen geluidsoverlast grote festivals; Betrekken bewoners en ondernemers bij besluitvorming;

Partij	Maatregelen i.v.m. evenementen
Partij vd Dieren	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente stelt een evenementenplan op. Daarin wordt aangegeven hoe de natuur beschermd wordt, hoe omwonenden betrokken worden en wat de maximale geluidsnormen zijn, op zowel (dB(A) als dB(C). • Grootschalige (muziek)evenementen worden bij voorkeur niet in parken, maar op pleinen of binnen georganiseerd, waarbij er zo min mogelijk overlast is voor omwonenden. • Evenementen in parken vinden in ieder geval niet plaats in het broed- en zoogseizoen. • Parken en ander openbaar groen worden niet (deels) afgesloten omdat er een evenement plaatsvindt waar toegangsgeld voor geheven wordt. • Er komt een verbod op het gebruik van plastic wegwerpproducten als servies en bestek bij evenementen. • In Amsterdam worden geen ballonnen of lampionnen opgelaten. • Bij het verlenen van een vergunning voor een evenement komen de kosten van het natuurherstel voor rekening van de organisator. • Evenementen dragen €0,50 per bezoeker af om tegemoet te komen in de schoonmaakkosten die de gemeente moet maken. De festivalorganisatie blijft verantwoordelijk voor de schoonmaak.
Partij vd Ouderen	<ul style="list-style-type: none"> • Openbare parken niet afsluiten voor festivals maar altijd toegankelijk houden voor bewoners
Piraten Partij	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Amsterdam moet het aantal evenementenvergunningen sterk terugdringen ten gunste van de woonbeleving van de bevolking • Bij evenementen zorgt de organisatie ervoor dat gehoorschade niet zal optreden (strengere decibel-norm)
SP	<ul style="list-style-type: none"> • Geen voorstellen
VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Evenementen en festivals organiseren in de nu rustige gebieden (spreiding van de drukte);

Conclusie

Partijen stellen geen ingrijpende aanvullende maatregelen voor. Het lijkt er op dat bij de opstelling van de programma's het inmiddels op 14 februari 2018 vastgestelde beleid als afdoende werd gezien.

Omdat er recent beleid is vastgesteld is het niet helemaal duidelijk hoe partijen zich precies verhouden tot dit vastgestelde beleid. In de tabel hieronder zijn de voorstellen beoordeeld zonder rekening te houden met dit nieuwe beleid.

Partij	G/V/M/O	Toelichting
50Plus	O	
Bij1	O	Geen opinie of voorstellen
CDA	G	
Christen Unie	V	
D66	M	

Partij	G/V/M/O	Toelichting
DENK	O	
FvD	M	
Groen Links	M	Geen voorstellen voor andere dan grote evenementen
PvdA	V	
Partij vd Dieren	G	Uitgebreide voorstellen
Partij vd Ouderen	G	Aan banden leggen van evenementen in Centrum en van festivals in parken
Piraten Partij	O	
SGP	G	Minder evenementen en beperking geluidsoverlast
SP	O	Geen voorstellen en daarom een 0
VVD	O	Vanwege de formulering dat meer evenementen in rustige gebieden moeten gaan plaatsvinden

Vragen

Dit betreft vragen die in debatten en artikelen voorgelegd kunnen worden aan de partijen:

D	Alle/specifiek voor partij	Vraag	Toelichting
D.1	Alle	Onlangs is het nieuwe evenementenbeleid vastgesteld; moet er nu nog meer gebeuren in 2018 en daarna?	
D.2	VVD	Wat wordt bedoeld met rustige gebieden? Moeten we die ook willen verstoren? Wat stelt de VVD precies voor?	
D.3			

E. Vastberaden handhaven

Wat stellen de partijen voor als het gaat om het signaleren en aanpakken van overtredingen van regels.

Partij	Maatregelen i.v.m. vastberaden handhaven
50Plus	<ul style="list-style-type: none"> Geen voorstellen
Bij1	<ul style="list-style-type: none"> Geen voorstellen
CDA	<ul style="list-style-type: none"> Meer handhavers, bezuiniging ongedaan maken; Nachtwacht 2.0. Een team handhavers dat in wijken met veel overlast 's avonds en 's nachts zichtbaar patrouilleert. Dergelijke wijkteams moeten goed samenwerken met de buurt en contact houden via bijvoorbeeld WhatsApp-groepen zodat ze ook snel ter plaatse kunnen zijn.
Christen Unie	<ul style="list-style-type: none"> Meer handhaving te betalen uit extra toeristenbelasting
D66	<ul style="list-style-type: none"> Extra handhaving om de drukte in de stad in goede banen te leiden en overlast te voorkomen

Partij	Maatregelen i.v.m. vastberaden handhaven
	<ul style="list-style-type: none"> inzet van gebiedsteams die zich voor een langere tijd inleven in de problematiek in één specifiek gebied. Door de kennis en ervaring die daarmee opgedaan wordt kan effectiever gehandhaafd worden. De gebiedsteams moeten versterkt worden in het centrum. een 'top-5 van overlast' die door buurtbewoners opgesteld kan worden om knelpunten in de stad sneller aan te kunnen pakken. voortzetting van het Binnenstad Offensief.
DENK	<ul style="list-style-type: none"> Alleen vermeld in relatie tot vakantieverhuur
FvD	<ul style="list-style-type: none"> Geen voorstellen
Groen Links	<ul style="list-style-type: none"> Vliegende Brigade voor schonere en leefbaarder stad. Snelle interventies op het gebied van handhaving en afval.
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> Succesvol 24-uursbeleid handhaving voortzetten. Bonus goede ondernemers en straf voor slechte (geen goed gedrag). Meer veiligheid uitgaan door samenwerken met ondernemers.
Partij vd Dieren	<ul style="list-style-type: none"> De gemeente staat voor een leefbare woonomgeving. Melden van overlast wordt eenvoudig en transparant en er wordt hard opgetreden tegen hinder en geluidsoverlast door burens. Er komt één gemeentelijk loket dat alle klachten coördineert. Tijdens de nacht en in het weekend is het klachtenloket ook bereikbaar voor meldingen van overlast en overtredingen.
Partij vd Ouderen	<ul style="list-style-type: none"> Meer handhavers (op straat) Hufterboetes voor veroorzakers zwerfafval Cameratoezicht Stop sluiten politiebureaus
Piraten Partij	<ul style="list-style-type: none"> geen voorstellen
SP	<ul style="list-style-type: none"> Uitbreiding gemeentelijke handhavers om in alle buurten huisvuilovertreden, horecaoverlast en onveiligheid aan te pakken Handhavers gaan nauwer samenwerken en waar dat kan informatie uitwisselen met instanties als de politie, de brandweer, de arbeidsinspectie of de belastingdienst.
VVD	<ul style="list-style-type: none"> het aantal handhavers te verdubbelen; 500 extra schoonmakers aannemen.

Conclusie

Het belang van handhaving wordt onderkend. Vier partijen stellen expliciet uitbreiding voor, aangevuld met voorstellen voor de werkwijze.

Voor Wij-Amsterdam is het punt vastberaden handhaven een prioriteit. Met name waar het vakantieverhuur, fietsverkeer en weekenden in uitgaansgebieden betreft. Een speciale toeristen taskforce zou zich op de overlastgevers onder de toeristen moeten richten, ook om preventief hun gedrag te beïnvloeden. Ook op vergunningverlening en nakoming is meer handhaving noodzakelijk.

Partij	G/V/M/O	Toelichting
50Plus	O	
Bij1	O	Geen voorstellen
CDA	G	Meer handhavers en buurtgerichte aanpak
Christen Unie	V	Wel uitbreiding, geen verdere voorstellen

Partij	G/V/M/O	Toelichting
D66	G	Extra handhaving en gebiedsteams
DENK	M	
FvD	O	Geen voorstellen
Groen Links	V	Geen uitbreiding in voorstellen
PvdA	V	Geen uitbreiding in voorstellen
Partij vd Dieren	V	Voorstel om centraal meldpunt in te stellen
Partij vd Ouderen	G	Meer handhavers op straat Hufferboete voor afval op straat
Piraten Partij	O	
SGP	O	Geen specifieke voorstellen ivm drukte
SP	G	
VVD	G	Vermelding van specifieke aantallen (“verdubbeling”)

Vragen

Dit betreft vragen die in debatten en artikelen voorgelegd kunnen worden aan de partijen:

E	Allen/specifiek voor partij	Vraag	Toelichting
E.1	Alle	Handhavers treden op als het kwaad is geschied. Hoe denkt u over taken van handhavers voor preventieve gedragsbeïnvloeding?	
E.2	CDA, Groen links en PvdA	Is volgens u uitbreiding van het aantal handhavers wel of niet nodig? Gaarne motiveren	
E.3	Alle	Doorschenken aan zatlappen mag niet, maar gebeurt nog steeds. Welke prioriteit moet dit krijgen bij handhavingsinzet?	

F. Bestuurlijk proces en burgerparticipatie

Partijen presenteren een breed scala van meer of minder ingrijpende en gedetailleerde voorstellen. Dit thema overstijgt de drukte discussie en is van belang voor veel meer beleidsterreinen. Het is een belangrijke factor voor de leefbaarheid omdat het de betrokkenheid van bewoners bij buurt en stad betreft.

Partij	Maatregelen i.v.m. adresseren bewonersbelang en participatie
50Plus	Geen document
Bij1	<ul style="list-style-type: none"> Geen visie of voorstellen
CDA	<ul style="list-style-type: none"> Bewoners beter en eerder betrekken bij besluitvorming die hun directe leefomgeving raakt.
Christen Unie	<ul style="list-style-type: none"> Kritisch volgen van de werking van het nieuwe bestuurlijk stelsel
D66	<ul style="list-style-type: none"> Beroepsmogelijkheid voor stadsdeelcommissies bij gemeenteraad bij afwijken van hun advies. Meer participatieve democratie. Groene golf-ambtenaar die inwoners en ondernemers van begin tot eind begeleidt in gemeentelijke procedures.

DENK	<ul style="list-style-type: none"> • Inspraak is topprioriteit • Burgers mogen met eigen voorstellen komen • Gekozen burgemeester
FvD	<ul style="list-style-type: none"> • Bindende referenda en gekozen burgemeester
Groen Links	<ul style="list-style-type: none"> • Meer investeren in bewonersinitiatieven en experimenteren met nieuwe vormen van besluitvorming zo dicht mogelijk bij de bewoners; • Buurtrechten. • Buurtbudgetten. • Plannen maken met bewoners (i.p.v. inspraak) • Gemakkelijkere subsidies voor bewonersactiviteiten. • Participatieparagraaf in alle gemeenteraadsvoorstellen
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken participatie van buurtbewoners. • Directe zeggenschap over eigen buurt en straat vergroten. • Optimale invloed bewoners op gebiedsplannen. • Democratisch gekozen volksvertegenwoordigers en bestuurders terug in de stadsdelen.
Partij vd Dieren	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente ondersteunt positieve, concrete oplossingen van inwoners voor hun leefomgeving. • Bewoners krijgen vroegtijdig invloed op de besluitvorming. • Werkzaamheden waar een vergunning nodig is worden tijdig op de werklocatie aangekondigd. • Het raadgevend referendum krijgt een plaats bij belangrijke besluiten. • Het bestuurlijk stelsel wordt eind 2018 geëvalueerd en waar nodig aangepast om bewoners participatie en tegenspraak te garanderen.
Partij vd Ouderen	<ul style="list-style-type: none"> • Een Leefbaarheids Effect Rapportage invoeren
Piraten Partij	<ul style="list-style-type: none"> • buurtbudgetten waar bewoners online de prioriteiten kunnen bepalen en groepen bewoners initiatieven zelf aan die prioriteiten toetsen; • Er komt een loket bewonersparticipatie, waar bewoners worden geholpen met maatschappelijke initiatieven; • Alle bovengenoemde rechten zijn 'Buurtrechten' die de hoogste prioriteit moeten hebben in stedelijk beleid. • Bestuurscommissies met lokaal mandaat worden niet afgeschaft maar krijgen juist meer bevoegdheden • Bewoners krijgen het laatste woord over de gemeentebegroting. Er komt een begrotingsforum • Het burgerinitiatief, volksinitiatief en referendum blijven bestaan voor gemeentelijk beleid en worden bindend.
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Geen specifieke voorstellen
SP	<ul style="list-style-type: none"> • We maken het buurtreferendum mogelijk. Bewoners kunnen daarmee direct het beleid in hun buurt beïnvloeden.
VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Inspraak digitaal mogelijk maken bijvoorbeeld via Skype, videoconferencing en sociale media • Uitbreiden digitale dienstverlening (vergunningen, brochures en documenten)

Bewoners Effect Rapportage (BER)

Partijen leggen de nadruk op belang eigen initiatieven van burgers en van besluitvorming door burgers. Alleen Groen Links heeft het over plannen maken met bewoners (i.p.v. inspraak). Wij Amsterdam bepleit dat in de voorbereiding van voorstellen (in de ontwerpfase)er specifiek aandacht is voor effecten van voornemens op de bewoners. Door een verplichte **Bewoners Effect Rapportage** wordt aandacht voor deze specifieke invalshoek afgedwongen. Een dergelijke rapportage impliceert dat bewonersbelangen betrokken moeten worden.

Conclusie

Veel is te doen over het nieuwe bestuurlijk stelsel, referenda etc. etc.. Wij laten dit thema dat vooral de bestuurlijke spelregels betreft, nu maar even liggen. Het is ons inziens vooral belangrijk dat bij initiatieven om de stad en de buurten weer in balans te brengen en verder te ontwikkelen, van meet af aan het bewonersperspectief en de leefbaarheid expliciet aandacht krijgen.

Partij	G/M/O	Toelichting
50Plus	O	
Bij1	O	Geen visie of voorstellen
CDA	V	
Christen Unie	O	Geen voorstellen
D66	V	
DENK	V	
FvD	O	Participatie niet uitgewerkt, alleen landelijke beleidsvoornemens
Groen Links	G	Plannen maken met bewoners
PvdA	V	
Partij vd Dieren	V	Goede intenties, maar weinig concrete voorstellen
Partij vd Ouderen	V	Leefbaarheids Effect Rapportage
Piraten Partij	G	Uitgebreide visie, betekent niet dat we het met alle punten eens zijn
SGP	O	Geen voorstellen
SP	V	
VVD	M	

Vragen

Dit betreft vragen die in debatten en artikelen voorgelegd kunnen worden aan de partijen:

F	Allen/specifiek voor partij	Vraag	Toelichting
F.1	Alle	Hoe kunnen uw voorstellen voor participatie bijdragen aan het herstellen en behouden van de balans en het verminderen van de drukte?	
F.2	Alle	Bent u het met ons eens dat het bewonersperspectief vaak onvoldoende belicht wordt? Hoe denkt u over een verplichte Bewoners Effect Rapportage?	Het betreft hier ingrepen in en gebruik van de (gebouwde) omgeving

3 Conclusies

In de onderstaande tabel staat het totaaloverzicht van de scores.

Partij \ Speerpunt	50 plus	Bij1	CDA	Christen Unie	D66	DENK	FvD	Groen Links	PvdA	Partij vd Dieren	Partij vd Ouderen	Piraten Partij	SGP	SP	VVD
Drukke&Balans	M	O	G	V	V	M	M	V	G	G	G	M	M	M	V
Toeristische verhuur	O	O	M	M	M	M	M	M	G	V	V	M	M	M	M
Monocultuur winkels	O	O	G	M	M	M	O	G	G	M	M	V	M	G	M
Evenementen	O	O	G	V	M	O	M	M	V	G	G	O	G	O	O
Vastberaden handhaven	O	O	G	V	G	M	O	V	V	V	G	O	O	G	G
Bewoners-participatie	O	O	V	V	V	V	O	G	V	V	V	G	G	V	M

G=Goed, V=Voldoende, M=Matig, O=Onvoldoende

Het totaal van de voorstellen in de verkiezingsprogramma's overziend kunnen aan de hand van drie vragen conclusies trekken over het totaal van voorstellen waarmee partijen de verkiezingen ingaan.

1. Wordt de ernst van het probleem wel voldoende onderkend?

Partijen presenteren weliswaar allerlei voorstellen maar maken eigenlijk niet of nauwelijks van het herstellen van de balans een hoofddoelstelling. Dat is een gemiste kans en kan straks bij het vormen van een college ertoe leiden dat dit hele onderwerp een ondergeschoven punt wordt.

Het lijkt er op dat men het nu huidige vastgestelde beleid wel voldoende vindt en de meeste voorgestelde maatregelen zijn beperkte aanpassingen daarop. Wel is er consensus over het feit dat het vakantieverhuur moet worden beperkt tot 30 dagen (inmiddels is daartoe besloten), dat de toeristische sector door hogere belastingen meer financieel moet bijdragen en dat de handhaving moet worden uitgebreid.

Opvallend zijn verder vooral de voorstellen van D66 om de nachtluchten met toeristen te verbieden, van DENK om de groei van Schiphol te stoppen en van het CDA (en de Christen Unie) om het aanbod voor "blow- en braltoeristen" te beperken en van de PvdA die vakantieverhuur in het centrum helemaal wil verbieden.

Het niet tijdig behalen van resultaten in het verleden is hopelijk geen voortekenen voor de toekomst

Zoals we de afgelopen tijd hebben gezien is er is sprake van voortschrijdend inzicht bij een aantal partijen. Het is afwachten hoe hard deze punten zullen blijken te zijn gelet op het feit dat in het bijzonder de collegepartijen tot voor kort een beleid hebben gevoerd dat in veel gevallen indruiste tegen het woongenot in en een juiste balans voor de stad.

2. Boter bij de vis: hoe concreet zijn de voorstellen eigenlijk?

Programma's wijden mooi woorden aan wat men wil bereiken, niet altijd is men specifiek als het gaat om het **hoe**. Maar pas als het 'hoe' wordt benoemd komen de dilemma's, de belangen en de financiën aan de orde. Per thema zijn partijen meer of minder concreet. Geen van de partijen scoort in de volle breedte bovengemiddeld.

3. En de voorstellen zijn deze effectief: wordt er iets essentieels bereikt?

Het herstellen van de balans is complex en vraagt om een scala van maatregelen. Geen van die maatregelen zal doorslaggevend zijn, maar bij elkaar kunnen ze toch helpen de zaak beheersbaar te houden. Zoals hiervoor gesteld borduurt men verder op bestaand beleid. Het ambitieniveau is niet verhoogd. Gelet op de verwachte groei is het zeer onwaarschijnlijk dat dit voldoende is om de balans te herstellen. Drastischere maatregelen zijn onvermijdelijk op alle genoemde punten. Het is vooral noodzakelijk om, hoe trots we ook zijn op Amsterdam, het bezoek te ontmoedigen. Voorstellen zoals minder aanvoer via Schiphol (D66, DENK), drastisch beperken van aanbod voor ongewenste toeristen (CDA, CHU) en van accommodaties (PvdA) moeten bredere support krijgen en aanvullende voorstellen zullen op tafel moeten komen. Ook is met meer vastberadenheid (meer handhavers, effectieve aanpak) het handhaven van bestaande regels absoluut vereist.

Amsterdam, 27 februari 2018

Wij-Amsterdam

Versie 1.0 DEF

e-mail: wijamsterdam@gmail.com